

Wstęp

Drodzy Czytelnicy,

Tematem przewodnim ósmego zeszytu czasopisma „Energetyka Rozproszona” jest opracowana w ramach projektu KlastER *Strategia rozwoju energetyki rozproszonej w Polsce do 2040 roku*. Proponuje ona niezbędne działania zapewniające rozwój energetyki rozproszonej (ER) i koresponduje z dokumentami rządowymi wyznaczającymi ramy transformacji energetycznej w Polsce.

W artykule otwierającym numer **Andrzej Curok**, **Marcin Jaczewski** i **Andrzej Kaźmierski** przedstawiają ścieżkę dochodzenia do finalnej wersji dokumentu. Kluczowym elementem i punktem zwrotnym w procesie prac nad *Strategią...* było opracowanie analizy SWOT dla energetyki rozproszonej w obszarach ekonomiczno-finansowym, legislacyjno-regulacyjnym, społeczno-kulturowym i techniczno-technologicznym. Stanowiła ona punkt wyjścia do opracowania niezbędnych działań służących realizacji założeń *Strategii...* w analizowanych dziedzinach.

Karol Wawrzyniak i **Tomasz Chmiel** przedstawiają aspekty ekonomiczno-finansowe określone w *Strategii...* i na bazie wyników analizy SWOT formułują propozycje rekomendowanych działań. Autorzy wskazują, że dobrze przemyślana transformacja energetyczna, uwzględniająca energetykę rozproszoną, może przyczynić się do rozwoju krajowego przemysłu, obniżenia całkowitych kosztów pokrycia zapotrzebowania na energię i utrzymania systemów zdrowotnych, lepszego dbania o środowisko, podniesienia poziomu świadomości i edukacji społeczeństwa. W rezultacie pojawia się szansa na zmianę nie tylko sektora energii, ale także nastawienia społecznego do innowacji oraz środowiska, bez nadwyrężania systemu finansowego.

Aspekty społeczne i kulturowe w *Strategii...* są przedmiotem artykułu **Barbary Worek**, **Doroty Micek** i **Marcina Kocóra**. Z analizy SWOT czynników społeczno-kulturowych wynika, że do kluczowych czynników determinujących rozwój energetyki rozproszonej w Polsce należą: działania w celu zwiększenia społecznej akceptacji, kształcenie kadr (przede wszystkim specjalistów z tego obszaru) oraz wsparcie potencjału organizacyjnego społeczności lokalnych, które już podejmują aktywność na rzecz rozwoju ER i planują ją utrzymać w przyszłości.

Obszar techniczno-technologiczny w *Strategii...* przybliżają **Zbigniew Hanzelka** i **Waldemar Skomudek**. Autorzy wskazują na ograniczenia i bariery techniczne, które mogą spowalniać rozwój energetyki rozproszonej. Do ich pokonania, niezbędne będą m.in. modernizacja sieci oraz stosowanie rozwiązań platformy *smart grid*.

Na rolę energetyki rozproszonej jako najszybszej reakcji na kryzys energetyczny wskazuje **Michał Kurtyka**. Artykuł zawiera postulat osadzenia rozwoju ER na czterech fundamentach, którymi są: rozwój regulacji, modernizacja i dostosowanie infrastruktury, inwestycje w postęp technologiczny oraz edukacja i wymiana doświadczeń. Autor proponuje, by przy definiowaniu energetyki rozproszonej w mniejszym stopniu odnosić się do kryteriów technicznych, a bardziej uwzględniać cele jej rozwoju (na przykład dążenie do samobilansowania).

Michał Będkowski-Koziół podkreśla, że w *Strategii...* jako jedno z istotnych działań służących promowaniu rozwoju ER w Polsce wskazano wdrożenie przepisów ułatwiających realizację linii bezpośrednich. Aktualnie obowiązująca regulacja na gruncie

ustawy Prawo energetyczne znacząco ogranicza możliwości ich budowy. Autor, pozytywnie oceniając podjęcie w projekcie nowelizacji Prawa energetycznego (UC74) próby liberalizacji przepisów, formułuje równocześnie szereg wątpliwości co do proponowanych rozwiązań.

Na korzyści środowiskowe i zdrowotne wynikające z wprowadzania rozproszonych źródeł energii oraz oszczędzania energii wskazują **Ewa Adamiec** i **Elżbieta Jarosz-Krzemińska**. Autorki wskazują, że odnawialne źródła energii stały się narzędziem służącym ochronie środowiska, a skutki środowiskowe można przełożyć bezpośrednio na korzyści finansowe, w rozumieniu zysków z uniknięcia kosztów zdrowotnych spowodowanych złą jakością środowiska. Istotne są również korzyści społeczno-ekonomiczne związane z nowymi lokalnymi miejscami pracy, które tworzy energetyka rozproszona.

W zeszycie publikujemy również artykuł **Arkadiusza Marata** zawierający studium przypadku – przykład inteligentnego zarządzania energią dla układu instalacji fotowoltaicznej i magazynu energii. Autor dowodzi, że magazyn energii spełnia pokładane w nim oczekiwania, a w przyszłości może stać się elementem infrastruktury krytycznej polskich przedsiębiorstw.

Numer zamyka zapis przemówienia **Jana Popczyka** wygłoszonego podczas uroczystości wręczenia nagrody Kreator Nowej Energetyki. Prof. Popczyk jest pierwszym laureatem nagrody, która będzie wręczana wybitnym osobistościom wpływającym na kształt polskiej energetyki.

Zapraszamy do lektury i współpracy!

Sławomir Kopeć
Kraków, listopad 2022